

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת סימון דוידסון

פ/25/4347

הצעת חוק שמירה על זכויות תעסוקה של משרתי מילואים ובני זוגם (תיקוני חקיקה),

התשפ"ד-2024

1. תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988¹, בסעיף 2(א), ברישה, במקום "שירותם במילואים, קריאתם לשירות מילואים או שירותם" יבוא "שירות במילואים שלהם או של בני זוגם ובכלל זה קריאה לשירות מילואים או השירות".

2. תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949², בסעיף 41א – המשוחררים (החזרה לעבודה)

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "לאחר תום שירות המילואים" יבוא "ואולם אם שירות המילואים עולה על עשרה ימים רצופים – לא יפטרו בלא היתר כאמור גם בתקופה של שישים ימים לאחר תום שירות המילואים ואם שירות המילואים עולה על שלושים ימים רצופים – לא יפטרו בלא היתר כאמור גם בתקופה של תשעים ימים לאחר תום שירות המילואים";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) לא יפטרו בעל מפעל עובד בשל היעדרותו מהעבודה או אי-ביצוע

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

² ס"ח התש"ט, עמ' 13.

העבודה, לצורך השגחה על ילדו הנמצא עימו, עקב שירות מילואים של בן הזוג של העובד או של הורה האחר של ילד, ואם פיטרו – בטלים הפיטורים; לעניין שירות מילואים העולה על עשרה ימים רצופים, לא יפטרו בלא היתר כאמור גם בתקופה של שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים, אלא בהיתר מאת ועדת התעסוקה; בסעיף קטן זה, "ילד" – ילדו של העובד שטרם מלאו לו 14 שנים או שהוא אדם עם מוגבלות כהגדרתו בסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998³, הנמצא תחת השגחתו."

תיקון חוק הגנה על 3. בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה – חרבות עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 ברזל), התשפ"ד-2023⁴, בסעיף 3(1)(ב), בסעיף קטן (ב2) המובא בו, במקום "בחוק" יבוא "בפסקה (1) להגדרה "חייל" שבחוק". והוראת שעה – חרבות ברזל)

דברי הסבר

מלחמת חרבות ברזל ציפה אתגרים תעסוקתיים רבים שמשרתי ומשרתות המילואים וכן בני ובנות זוגם, מתמודדים איתם.

כיום ניתן מענה חלקי במסגרת הוראת שעה המעוגנת בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – חוק הגנה על עובדים), המרחיב את ההגנה על עובדים מפני פיטורים עקב היעדרות או אי ביצוע עבודה הנובעים ממלחמת חרבות ברזל. חרף מענה זמני זה, עדיין ניתן לראות מקרים בהם משרתי מילואים שמשתחררים מקבלים זימונים לשימוע או מכתבי פיטורים.

לפיכך מוצע לעגן בחוק בדרך קבע את זכויות התעסוקה של משרתי המילואים ובני ובנות זוגם. בחקיקה כיום, נקבע כי אסור להפלות משרת מילואים בעבודה, וכי אסור לפטרו ללא היתר בזמן המילואים, ולעניין מילואים שמשכם מעל יומיים רצופים, אסור יהיה לפטרו כאמור במשך שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים.

הצעת חוק זו מבקשת להרחיב את איסור הפיטורים גם כלפי בני ובנות זוגם של משרתי מילואים שמטפלים בילד עד גיל 14 או שהוא אדם עם מוגבלות הנמצא תחת השגחתם, כך שיהיה אסור לפטרם

³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

⁴ ס"ח התשפ"ד, עמ' 244.

ללא היתר בתקופת המילואים של בן הזוג, ולעניין תקופת מילואים העולה על עשרה ימים גם בשלושים יום שלאחר תום שירות המילואים. הסדר זה יחליף את ההסדר שחל לגביהם בחוק הגנה על עובדים. נוסף על כך מוצע להאריך את משך הזמן שלאחר תום שירות המילואים שגם בו חל איסור על המעסיק לפטר את משרת המילואים ללא היתר, כלהלן:

אם משך שירות המילואים עולה על יומיים רצופים ולא עולה על עשרה ימים – יחול איסור לפטר במשך שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים;

אם משך שירות המילואים עולה על עשרה ימים רצופים ואינו עולה על 30 ימים – יחול איסור לפטר במשך שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים;

אם משך שירות מילואים עולה על שלושים ימים רצופים – יחול איסור לפטר במשך תשעים ימים לאחר תום שירות המילואים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז באדר א' התשפ"ד (26.02.2024)